

«ارکان معماری تحوّل‌ی شورای عالی انقلاب فرهنگی

در دولت سیزدهم»

آبان ۱۴۰۱ ه.ش؛ کارگروه مشورتی دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی تحت نظارت دکتر سید مجید امامی

شورای عالی انقلاب فرهنگی یکی از تاثیرگذارترین نهادهای فرهنگی جمهوری اسلامی ایران است که اعضا جدید آن توسط مقام معظم رهبری در ۲۳ آبان ۱۴۰۰ خورشیدی برای یک دوره چهار ساله انتخاب شدند. این شورا که از ابتکارات امام(ره) بوده، از دید مقام معظم رهبری هم عالی‌ترین مرکز فرهنگی کشور به شمار می‌رود. در شرایط حاضر و با توجه به تأکید چندباره رهبر معظم انقلاب اسلامی، ضرورت دارد که اصل بازسازی انقلابی ساختار حکمرانی فرهنگی کشور به

عنوان محور برنامه‌ریزی و مدیریت بر نهادهای رسمی در عرصه فرهنگ، مورد توجه قرار گیرد. مهم‌ترین ارکان این تحول در شورای عالی انقلاب فرهنگی آن عبارتست از:

ویژگی‌های دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی متناسب با رویکرد تحولی

ویژگی‌های دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی متناسب با رویکرد تحولی

توان ایستادن در نقطه تعادل سه ضلع مردم، دولت و حکومت در فرایند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری فرهنگی به معنای عام آن

پرهیز از رویکرد سیاست‌زده در عرصه اندیشه و فرهنگ در ضمن توان ایجاد هم‌گرایی و جلب مشارکت مؤثر از جناح‌ها، جریان‌ها و بازیگران رسمی و غیررسمی فرهنگی

فهم دقیق، جامع و درون‌نگر از اقشار مختلف مردم، فرهنگ عمومی و مختصات آن

دانشگاه‌پایه، علوم انسانی‌پایه و فرهنگ‌پایه بودن فعالیت‌ها، رویکردها و شخصیت دبیر

فهم اقتضانات و چالش‌های ساختاری، اداری و اجرایی در عرصه حکم‌رانی فرهنگی

شخصیت پویا، باز، تعاملی، تحولی، قابل اعتماد برای دستگاه‌های مختلف و دارای اعتبار در محافل تخصصی دانشگاهی و فرهنگی

پرهیز از غلبه رویکردهای فنی-مهندسی، امنیتی و تهدیدمحور به عرصه فرهنگ و علوم انسانی

توانایی ایفای نقش میانجی و تسهیل‌گر ارتباط ساختار رسمی علمی-فرهنگی با بخش‌های غیررسمی (نخبگان، اندیشکده‌ها و ...)

در ادامه بخشی از بررسی های کارشناسی که به شکل تفصیلی در دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی نسبت به جایگاه تحولی و الزامات تحقق این تحول در شورای عالی انقلاب فرهنگی و دبیرخانه آن صورت پذیرفته، ذکر خواهد شد. در بخش اول، مضامین محوری سخنرانی رئیس جمهور محترم در همایش «منطق بازسازی انقلابی ساختار فرهنگی کشور» به تفکیک احصا شده و مهم ترین موارد آن به تفکیک موضوع مد نظر قرار گرفته است؛ در ادامه و در جدول دوم نیز، مجموعه ای از اظهارنظرات تخصصی کارشناسان فرهنگی و نخبگان حوزوی و دانشگاهی نسبت به جایگاه شورای عالی انقلاب فرهنگی، چالش های پیش روی آن در مسیر تحول و راهبردها و راهکارهای مقتضی به همراه توضیح هر مضمون و منبع ذکر آن در جدول مربوطه چپنش شده که می تواند مبنای طرح ریزی نظام راهبردی برای تحول شورای عالی انقلاب فرهنگی و دبیرخانه آن قرار گیرد.

مضامین محوری سخنرانی رئیس جمهور در همایش منطق بازسازی انقلابی ساختار فرهنگی کشور	
موضوع	مضمون
ترسیم نمای کلی عرصه فرهنگ و جایگاه آن در ساختار حکمرانی	دغدغه مندی رهبری نسبت به مسائل عرصه فرهنگ
	مطالبه بازسازی انقلابی ساختار فرهنگی کشور بدلیل اشراف و شناخت دقیق رهبری بر حوزه فرهنگ
	مورد تهاجم و شیخون بودن عرصه فرهنگ
	مطالبه بازسازی ساختار فرهنگ بدلیل یک ضرورت اجتماعی
	هویت سازی و اقتدار آفرینی فرهنگ
پیش نیازهای طرح بازسازی انقلابی ساختار فرهنگی کشور	فرهنگ محور و فرهنگ پایه بودن انقلاب اسلامی و نظام
	شرط موفقیت در این مأموریت، مطالعه، عزم و اراده جدی
	استفاده از منظومه دیدگاه های فرهنگی رهبر انقلاب برای ترسیم وضع موجود و مطلوب
	اهمیت کمک روشنفکران، فرهیختگان و نخبگان در رصد و دیده بانی تحولات
	تحقق بازسازی نیازمند احساس مسئولیت و حرکتی متفاوت با قبل
ملزومات اجرایی طرح بازسازی انقلابی ساختار فرهنگ	ضرورت متکی بودن هر حرکت انقلابی بر عقلانیت و خردورزی
	تحقق بازسازی نیازمند نگاه انقلابی تحول خواه با ابتدای بر اصول و مبانی انقلاب اسلامی امام و رهبری است.
	نگاه آسیب شناسانه، آینده نگرانه و معطوف به تحول نسبت به ساختارها، رفتارها، فرآیندها، سیاست های اجرایی و منابع انسانی
	عدم نیاز به شروع همه کارها از نو در عرصه پژوهشی و تحقیقی
	نیازمندی هدایت کارها از یک ستاد و مرکز برای اجرای موفق طرح تحول در ساختار فرهنگ
نقش و وظایف دستگاه های فرهنگی	ضرورت چابک سازی و مسأله محوری دستگاه های فرهنگی
	اهمیت برطرف کردن ناهماهنگی ها و تداخل ها و تعارض ها

طراحی راهکار برای رفع ناهماهنگی ها	
لزوم حذف دوباره کاری ها و اقدامات موازی	
تعیین نسبت های دقیق و روشن بین دستگاه های رسمی و غیررسمی در عرصه فرهنگ و تعلیم و تربیت	
روشن شدن تکالیف و مسئولیت های دستگاه های مختلف فرهنگی	
لزوم فعال شدن معاونت های پژوهشی در دستگاه های مختلف برای طراحی الگوهای کارآما فرهنگی و تربیتی	
ضرورت بازنگری قوانین موجود متناسب با تحول ساختارها	
لزوم طراحی شاخص های سنجش میزان موفقیت برای دستگاه های فرهنگی	
لحاظ کردن اقتضائات نوین (عصر فضای مجازی) در بازسازی فرهنگی با مشارکت مردم به ویژه جوانان	مولفه های راهبردی ایجابی لازم در بازسازی انقلابی نظام فرهنگی کشور
لزوم احساس سهیم بودن در تصمیم سازی، اجرا و نظارت توسط مردم در بازسازی ساختار فرهنگی	
تاکید بر شناسایی و بهره گیری از ظرفیت بانوان در عرصه های مختلف تاکید رهبری بر توجه به ظرفیت بانوان برای نقش آفرینی اجتماعی	
نیازمندی به رویکرد اقناعی در عرصه مسائل فرهنگی	
ضمانت اجرای تصمیمات با اقناع مردم	
لزوم برخورداری تصمیمات فرهنگی از پیوست های اقناعی، رسانه ای و فرهنگی	
ضرورت توسعه سواد رسانه ای و سواد مجازی برای همه اقشار جامعه	
رهنمودهای رهبری و مصوبات شورای انقلاب فرهنگی محتوای بسته طرح تحول انقلابی ضرورت ساماندهی الگوهای تعامل فرهنگی	ابعاد و راهبردهای طرح
متمرکز شدن بر تعامل با فرهنگ های اهل دوستی و ایستادگی در برابر فرهنگ های مهاجم متخاصم مانند عرصه دیپلماسی	
استفاده از پیشرفت های تکنولوژیک در مسیر ارتقای سطح زندگی مردم با تکیه بر مبانی غنی فرهنگی	
ضرورت برگزاری جلسات گفتگو و تبادل نظر در زمینه اجرای برنامه تحول انقلابی ساختار فرهنگی کشور	گفتگو مدار بودن؛ رکن محوری منطق طرح
کمک گفتگو و تبادل نظر به رفع شبهات و ارائه پیشنهادات موثر	
ضرورت تلاش بیشتر مراکز علمی و پژوهشی برای ایجاد کرسی های آزاداندیشی	
اهمیت و ضرورت زمان بندی برای تحقق گام به گام اهداف این طرح (ارزیابی ماه به ماه یا در پایان هر فصل با شاخص های دقیق میزان تحقق آن)	پیگیری و زمان بندی اجرای طرح

تشکیل ستاد مرکزی پیگیری طرح در سازمان تبلیغات اسلامی و دبیرخانه شورای عالی
انقلاب فرهنگی

ارائه منظم گزارش اقدامات انجام شده به فرهیختگان و مردم

اهمیت ارائه گزارشات منظم در به روز نگه داشتن طرح و ترسیم مسیر آینده

پیگیری اجرا و میزان پیشرفت طرح توسط شخص رئیس جمهور

منبع	توضیح	مضمون	رسته
http://fna.ir/644h8 عباس بیات	شورای عالی انقلاب فرهنگی به عنوان قرارگاه فرهنگی کشور وظیفه سیاست گذاری و ساماندهی به فرهنگ و دانش کشور و هدایت و حمایت فکری دستگاه‌های مجری و متولی این دو حوزه را بر عهده دارد.	شورای عالی؛ قرارگاه فرهنگی کشور	تبیین
https://b2n.ir/t88505 علی عباسپور طهرانی فرد	آئین نامه داخلی شورای انقلاب فرهنگ مدون نیست و می توان گفت که شورا فاقد یک آئین نامه کاربردی است. این آئین نامه مال سالها پیش است و بسیاری از اعضا از آن بی خبرند. جلسات هر دو هفته یکبار برگزار می شود اما نتیجه دو ساعت و نیم حضور شخصیت ها و نخبگان مفید نیست و این آئین نامه باعث اتلاف وقت حاضران می شود.»	فقدان آئین نامه کاربردی	چالش
-	رهبر وظیفه‌اش بیان «راهبردهای کلان و ارزشهای مبنائی» است، بالاترین مقام اجرائی یعنی رئیس‌جمهور تکلیفش یافتن «راهبردهای فرابخشی» منبث از راهبردهای کلان رهبری است، دبیرخانه شورا و وزرا باید راهبردها و توصیه‌ها را «بخشی» کنند و با استنباط و اجتهاد مدیریتی خود، «راهکارهای عملیاتی بخشی» را در سازمان‌ها و معاونت‌های مرتبط جاری و ساری سازند.	نبود راهکارهای عملیاتی بخشی	چالش
http://fna.ir/1rs67v منصور کبکانیان	اسنادی که سازوکار اجرایی سازی ندارند بعد از مدتی رها می‌شوند.	ضرورت مشخص کردن سازوکار اجرایی اسناد	چالش
https://b2n.ir/q90461 یاسر عسگری	یکی از مشکلات اساسی، که شورای عالی انقلاب فرهنگی با آن روبرو است، جایگاه این شورا در قانون است، به گونه ای که در قانون اساسی جایگاه تعریف شده ای برای شورای عالی انقلاب فرهنگی در ارتباط با نهادهای دیگر نظام وجود ندارد. لذا برخی از سلاقی می که به لحاظ مقاطع مختلف تاریخی و در نحوه مواجهه با شورای عالی انقلاب فرهنگی می توانست اعمال شود، ظرفیت اعمالش کمتر می شد. در حال حاضر بسته به این که مجلس یا دولت چه مقدار نسبت به رهبری و احکام رهبری همراهی و توجه داشته باشند، ظرفیت نفوذ شورا و اجرایی شدن احکام آن مشخص می شود؛ چرا که یک	ابهام در جایگاه شورا در ارتباط با دیگر نهادها	چالش

	<p>مسیر مشخص قانونی ایشان را موظف نمی کند و اگر اراده ای برای همراهی با شورای عالی وجود نداشته باشد، عملاً مصوبات شورا به صورت مصوبات روی کاغذ باقی می ماند. لذا نکته اول این است که در بازبینی قانون اساسی که هر ده سال یک بار انجام می شود، یکی از مواردی که لازم است در آنجا راجع به آن اظهار نظر بشود، جایگاه شورای انقلاب فرهنگی است</p>		
<p>http://fna.ir/f17ofy احمدحسین فلاحی</p>	<p>شورای عالی انقلاب فرهنگی براساس اصل ۱۱۰ قانون اساسی تصمیم گیری هایی را دارد و کار آنها صرفاً سیاستگذاری است نه قانونگذاری؛ قانونگذاری فقط کار مجلس شورای اسلامی است و دستگاه هایی که به دنبال دور زدن مجلس هستند مانند آموزش و پرورش تلاش می کنند نیازمندی هایشان را از طریق شورای عالی انقلاب فرهنگی رفع کنند.</p>	<p>ابهام در نسبت مجلس با شورا</p>	<p>چالش</p>
<p>http://fna.ir/644h8 عباس بیات</p>	<p>یکی از مسائل مهم برای طراحی رابطه مجلس و شورای عالی، تأمل بر این موضوع است که چه زمانی مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی نیازمند تصویب در مجلس شورای اسلامی است؟ به نظر می رسد مصوباتی که به گونه ای حقوق عمومی مردم را تحت تأثیر می گذارد لازم است در مجلس شورای اسلامی نیز تصویب گردد. مدلی از قانون گذاری در کشورهای دارای دو مجلس و یا تحقق مجالس قانون گذاری تخصصی را در این موارد می توان مد نظر قرار داد.</p>		
<p>http://fdn.ir/34918 محمدحسین نظری</p>	<p>به نظر می رسد یکی از دلایل این بی اعتنایی جایگاه حقوقی مخدوش این شورا نزد برخی مسئولان است که باعث می شود به اجرای تصمیمات آن رضایت ندهند و آن را تراحم کار کرد سایر قوا ببینند. مثلاً محمد صادقی در گفت و گو با روزنامه اعتماد گفته است که «شوراهایی نظیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، اولاً هماهنگ کننده و در ثانی سیاستگذار محسوب می شوند، اما وقتی از این کارکرد منطقی پایشان را فراتر می گذارند و اقدام به تصویب قوانین می کنند سبب ایجاد تداخل بین قوا می شوند که در نهایت به کاهش نقش مجلس می انجامد.» اینجاست که بحث ضرورت صورت بندی شورای عالی انقلاب</p>	<p>جایگاه حقوقی نامعلوم شورا</p>	<p>چالش</p>

	<p>فرهنگی در ساختار سیاسی کشور روشن می‌شود، چه این اقدام کمک می‌کند ادعاها درباره تراحم دامنه وظایف این شورا با سایر قوا باطل شود.</p>		
<p>https://b2n.ir/x56758 مهدی نجفی</p>	<p>مرجع صالح رسیدگی و نظارت قضایی بر مأمورین یا واحدها یا آیین نامه‌های دولتی، دیوان عدالت اداری است. این امر که مرجع قانونی رسیدگی و نظارت بر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، دیوان اداری است؛ تا چندی پیش قابل قبول به نظر می‌رسید به طوری که دیوان عدالت اداری در مواردی اقدام به ابطال مصوبات شورا ی عالی انقلاب فرهنگی نموده است. اما اکنون با توجه به قانون جدید دیوان عدالت اداری، این شورا از حیثه ی نظارت قضایی دیوان عدالت خارج شده است. از آنجا که میبایست شورای عالی انقلاب فرهنگی را در کنار شورای عالی امنیت ملی در اعداد شوراهای حکومتی دانست؛ با این تفاوت که بر خلاف شورای عالی امنیت ملی مستند به قانون اساسی نمیباشد بلکه مستند به مقام ولایت مطلقه ی فقیه و اختیارات این مقام عالی است.</p>	<p>عدم وجود نهاد بالادستی برای رسیدگی و نظارت بر مصوبات شورا</p>	<p>چالش</p>
<p>http://fdn.ir/34918 مهدی گلشنی</p>	<p>تحلیل‌هایی که از شورای عالی انقلاب فرهنگی بیرون می‌آید با واقعیت‌های فرهنگی جامعه و دانشگاه مطابق نیست.</p>	<p>فاصله داشتن تحلیل‌های شورا با واقعیت فرهنگی جامعه</p>	<p>چالش</p>
<p>https://b2n.ir/j76259 بیانیه جنبش عدالتخواه دانشجویی</p>	<p>دغدغه‌ها و سوالات مورد توجه شورا، کمتر متوجه نیازهای اصلی و حتی حیاتی انقلاب اسلامی و شرایط جامعه است. نگاهی به دستور جلسات این شورا نشان می‌دهد که مسائلی که برای این جمع مطرح است بخش زیادی شامل مسائل خرد و روزمره چون انتخاب روسای دانشگاه و مسائل ابتدایی و کم اهمیتی چون نامگذاری روزهای سال و حداکثر پرداختن به آیین‌نامه‌هایی کم اثر و شکلی است. می‌توان فقط نگاهی به موضوعاتی که در پژوهش‌های این شورا وجود دارد انداخت تا متوجه شد چه مقدار به نیازهای حیاتی و واقعی انقلاب و جامعه توجه می‌شود. لذا از طرفی مسائل حیاتی نظام در همه‌ی لایه‌ها به صورت نظام‌مند حل نمی‌شود، و از طرف دیگر توجه خاصی به</p>	<p>مسئله‌شناسی غلط به علت نبود نگاه جامع در شورا</p>	<p>چالش</p>

	مشکلات عینی و فرهنگی جامعه و اندیشیدن به راه حل آنها نمی‌شود. و این باعث خواهد شد که نخبگان و فعالان فکری-فرهنگی را از خود ناامید و شورا را از آنها بی‌بهره کند		
http://seda.ir/sh/?3560701 ادریس راموز	سیاست گذاران ارتباط با واقعیت اجتماعی ندارند و مصوباتی که ارائه می‌دهند نیاز به پیوست فرهنگی دارند.	نیازمندی مصوبات به پیوست فرهنگی	چالش
https://b2n.ir/p94571 عبدالحسین خسروپناه	بعد دوم به «ساختار» ناقص شورا باز می‌گردد که به همین خاطر ارتباط ستادها با صف منقطع است.	ساختار ناقص و انقطاع ارتباط ستاد با صف	چالش
http://fdn.ir/34997 سعیدرضا عاملی	دلیل اول عدم اجرایی شدن مصوبات «مبهم و انشایی» بودن آن است و دومین دلیل نیز «فقدان نگاهت نهادی و تقسیم کار ملی» می‌باشد. «فقدان برنامه عملیاتی» و نداشتن پیوست‌های مشخص سومین دلیل اجرایی نشدن مصوبات است. در اسناد ملی پیوست‌ها و ضمائم از خود سند اهمیت بیشتری دارد. دلیل چهارم را هم «فقدان شاخص‌های ارزیابی و سنجش» می‌دانم. چالش «فقدان ضمانت‌های حقوقی» هم وجود دارد. شورا باید بنیاد حقوقی اسنادش را بیشتر کند و درنهایت دلیل ششم نیز «ضعف در مشارکت دستگاه‌ها» می‌باشد. مخالفان سرسخت نقش ماهیت شورای عالی انقلاب فرهنگی در سیاستگذاری علم و فرهنگ نیز همین استدلال‌ها را برای «فرار» از اجرا و ناکارآمد جلوه دادن این شورا می‌آورند!	دلایل عدم اجرای مصوبات شورا: - مبهم و انشایی بودن مصوبات - فقدان نگاهت نهادی و تقسیم کار ملی - فقدان برنامه عملیاتی - فقدان شاخص‌های ارزیابی و سنجش - فقدان ضمانت‌های حقوقی - ضعف در مشارکت دستگاه‌ها	چالش
https://b2n.ir/j76259 بیانیه جنبش عدالتخواه دانشجویی	هر دستگاهی کار خود را انجام می‌دهد و نهایتاً به کار دستگاه‌های دیگر انتقاد می‌کند! زیرا که بودجه‌ی خود را از جایی دیگر می‌گیرند و باید به جای دیگری پاسخگو باشند لذا نیازی نمی‌بینند ملزم به مصوبات شورای عالی باشند به همین واسطه ضمانت اجرایی احکام شورا هیچ مشخص نیست. و البته نوع رفتار و کارکرد شورا تا کنون نیز بسیار موثر بر عدم پذیرش احکام آن و عدم پاسخگویی نهادهای مسئول است. عدم پی‌گیری جدی	نبود ضمانت اجرا برای مصوبات شورا	چالش

	پیوست فرهنگی برای تصمیمات مهم ملی یکی از نشانه های نامطلوب این امر است. به صورت نمونه آیا برای هدفمند کردن یارانه ها، خصوصی سازی های گسترده اخیر و... پیوست فرهنگی تهیه شده است؟		
http://fna.ir/4wmcw علیرضا معاف	فصل مشترک همه توصیه های سالانه رهبر عزیز به شورای عالی انقلاب فرهنگی ضمانت اجرای مصوبات شورا است و البته ضمانت اجرا علاوه بر تعهد حقوقی اعضای شورا، متضمن تدابیر دبیرخانه شورا و مدیران اجرایی عضو آن است.		
https://b2n.ir/m71434 سعیدرضا عاملی	کارگروه تحول شورای عالی انقلاب فرهنگی بر روی این موضوع متمرکز است که پشتوانه حقوقی دستگاه های نظارتی و حقوقی را با خودش همراه کند تا دچار تاخیر در اجرای مصوبات نشود. در مورد تامین منابع مالی، مصوبات باید با سازمان برنامه و بودجه کارشناسی و هماهنگی های لازم صورت گیرد تا دستورات جلسه از قبل منابع مالی شان تامین شده باشد. موارد زیادی از مصوبات دچار مشکل حمایت مالی شده اند.	مشکل تامین مالی مصوبات شورای عالی	چالش
https://b2n.ir/m71434 سعیدرضا عاملی	در سایت دبیرخانه سامانه جمع سپاری، ایده ها و نظرات ایجاد شده اما حوزه نظارت و ارزیابی سایر دستگاه ها هنوز به وجود نیامده است. در یکپارچه سازی داده های حوزه فرهنگ مشکل داریم، یکی از دلایلی که با تشتت و تنوع اطلاعات در کشور همچون داده ها و آمار پزشکی مواجه هستیم عدم یکپارچه سازی داده ها است.	عدم تحقق یکپارچه سازی داده ها در حوزه فرهنگ	چالش
http://seda.ir/sh/?3560701 ادریس راموز	غلبه رویکرد سیاسی و امنیتی در ساحت فرهنگ، یکی از معضلات اساسی این شورا است و در واقع فرهنگ را سیاسی فرض کردیم.	غلبه رویکرد سیاسی و امنیتی	چالش
http://fdn.ir/34918 حسن رحیم پور ازغدی	برخی اعضا قبل از تشکیل جلسه رسمی شورا اعلام می کنند باید فلان مطلب در جلسه شورا مطرح شود و خوب است که این اقدام با هماهنگی و از سوی چند نفر صورت گیرد. اما وقتی جلسه رسمی تشکیل می شود هیچ حرفی مطرح نمی شود. بعدا معلوم می شود که به خاطر برخی منافع انتقادات مورد نظر مطرح نشده است و فرد مورد نظر بیم آن را داشت که طرح موضوع باعث کاهش بودجه زیرمجموعه او توسط دولت شود!	غلبه محافظه کاری بر دغدغه های فرهنگی	چالش

	<p>مشابه این نقل بارها از زبان دیگران شنیده شده و خروجی این شورا هم از غلبه روحیه محافظه کاری بر آن شورا حکایت می کند. این روحیه نشان می دهد برخی اعضای شورا اساساً شایستگی حضور در بالاترین نهاد تصمیم ساز فرهنگی را ندارند و متوجه اقتضائات یک چنین مجموعه ای نیستند</p>		
<p>http://seda.ir/sh/?3560701 ادریس راموز</p>	<p>فرهنگ را سیاسی فرض کرده ایم و حتی آن را با عنصر علوم تجربی و مهندسی پیوند زده ایم و شوخی تلخی است که دبیر این شورا، مدرک دامپزشکی داشته باشد.</p>	<p>مشابه پنداری فرهنگ با علوم تجربی و مهندسی</p>	<p>چالش</p>
<p>http://seda.ir/sh/?3560701 دریس راموز</p>	<p>انفعال فرهنگی یعنی واکنشی شدن ساختار فرهنگی نسبت به تحولات آن؛ وقتی رجال سیاسی در این شورا مدیر می شود نشانه غلبه سیاست بر فرهنگ است؛ سیاست گذاران شورا، بولتنی شده اند و تأخر فرهنگی جزو لاینفک این شورا شده و درحالی که تغییرات در اجتماع رقم می خورد، شورا هنوز درگیر سند نویسی است و این دلالت بر امنیتی شده فرهنگ دارد.</p>	<p>واکنشی شدن ساختار فرهنگی</p>	<p>چالش</p>
<p>http://seda.ir/sh/?3560701 ادریس راموز</p>	<p>آن چیزی که در حوزه فرهنگ، جدی است تغییر رویکرد اعضا نسبت به مقوله فرهنگ است و تا زمانی که سیاست گذاران فرهنگی فهم فرهنگی نداشته باشند، قاصرند و به نظر می رسد این شورا، شغل چندم سیاست گذاران شده است.</p>	<p>عدم فهم درست از فرهنگ</p>	<p>چالش</p>
<p>https://b2n.ir/p94571 عبدالحسین خسروپناه</p>	<p>عملکرد ضعیف شورای عالی انقلاب فرهنگی نه در قیاس با آرمان ها بلکه در قیاس با ظرفیت های موجود است و ریشه اشکالات فعلی شورا ۳ بعد دارد. در بسیاری از حوزه ها هنوز ابهامات تئوریک وجود دارد و در حالی که این شورا یک نهاد تصمیم ساز است اما فاقد یک هیات اندیشه ورز است.</p>	<p>وجود ابهام تئوریک در بسیاری از حوزه ها</p>	<p>چالش</p>
<p>http://seda.ir/sh/?3560701 ادریس راموز</p>	<p>همچنین احساسی رفتن به سمت اسلامی کردن همه امور به آسیبی تبدیل شده است و لذا باید بپذیریم در فرهنگ همان قدر که اسلام مهم است، ایرانیت نیز مهم است.</p>	<p>افراط در اسلامی کردن</p>	<p>چالش</p>

<p>http://fna.ir/f1br74 حسن رحیم پور ازغدی</p>	<p>خلط شورا با گروه مشاوران: آنانکه این شورا را شوری نمی‌خواهند، نگاهشان به اعضای شورا گرچه همچون سران قوا منصوب رهبری درشورا هستند، همچون نگاه به اعضای هیئت دولت است، به آنان چون کارگزار خود دستور می‌دهند و از آنان اطاعت می‌طلبند، اعضای شورا را مشاور یدکی خود، بدون حق نقد و استیضاح دانسته، برای خود، حق و توی مصوبات، تعریف کرده و اگر میل نکنند، مصوبات شورا را امضا یا ابلاغ نمی‌کنند. مواجهه‌ای تشریفاتی و بدون پاسخگویی بدان حد که بخود اجازه دهند در ملی‌ترین سیاست‌های فرهنگی، به اراده شخصی یا سلیقه جناحی و گاه حتی از سر انفعال محض در برابر تحمیل بیگانگان بدون تصویب یا حتی طرح درشورا و گاه بدون اطلاع رسانی به نهادهای قانونی، بی سروصدا پروژه‌های کشوری را به اجرا گذارده، بودجه بیت المال، خرج اجرای فرمان دیگران کرده و قانون را دور زنند، مواردی چون ۲۰۳۰ و بعضی دیگر از کنوانسیون‌های تحمیلی آمریکا و اروپا.</p>	<p>دید مشورتی و عدم الزام به مصوبات شورا توسط دولت و دیگر دستگاه‌ها</p>	<p>چالش</p>
<p>http://fdn.ir/34918 مهدی گلشنی</p>	<p>به هر حال به نظر می‌رسد که عامل تشریفاتی شدن جایگاه شورای عالی انقلاب فرهنگی این است که اولاً هماهنگی لازم میان اعضا وجود ندارد</p>	<p>عدم هماهنگی میان اعضا</p>	<p>چالش</p>
<p>http://fna.ir/f1br74 حسن رحیم پور ازغدی</p>	<p>تبدیل تدریجی شورای عالی به شورای عادی: آنانکه تفاوت شورای عالی را با شورای غیرعالی نمی‌دانند یا مصلحت است که ندانند، این عالی‌ترین شورای قوه در سیاست‌گذاری علمی و فرهنگی کشور را درعرض شوراهای عادی تحت فرمان قوا، نشانده و گمان یا تظاهر می‌کنند که حضور سران سه قوه و همه نهادهای علمی و آموزشی و فرهنگی و رسانه‌ای کشور در این شورا از باب دید و بازدید است و سران سه قوه و سایر مدیران و شوراهای پایین‌تر درحوزه‌های فرهنگی و علمی، همه از پاسخگویی معافند. گردنهای کلفت آموخته‌اند که چگونه باصدای کلفت، مدیریت کنند، بدون عذاب وجدان، خود را ببخشند و بدون ترس از پیگرد قانون، تصمیم‌ها را بگیرند. می‌دانند که در ایران، سیستم نظارت، دنبال دردسر نمی‌گردد، خجالتی و اهل تعارف است، آمد نیامد</p>	<p>تنزل جایگاه شورای عالی</p>	<p>چالش</p>

	<p>دارد و در برابر ارباب قدرت، جامیزند. دیدید چگونه در این سال‌ها دزدی و اختلاس‌ها به هزارمیلیارد رسید و رسیدگی نمی‌شد. ضعیفان عرصه فرهنگ و اقتصاد، البته وضع دیگری دارند و اگر صدی صد، قانونمند نباشند قاطعانه و عادلانه مجازات خواهند شد!</p>		
<p>https://b2n.ir/q90461 یاسر عسگری</p>	<p>ترکیب شورا نشان داده است که وقتی شخصیت‌های فکری با مسئولان کشوری در یک میز کنار هم بنشینند، غالباً آنچه که مسئولان اجرایی اراده کنند، محقق می‌شود و طرح‌ها و برنامه‌های شخصیت‌های فکری چندان مورد توجه قرار نمی‌گیرد. لذا همین امر باعث سرخوردگی، یأس و ناامیدی و احساس عدم تأثیرگذاری شخصیت‌های فکری در این نوع شوراها می‌شود و بعد از مدتی، آنها کم‌کم تبدیل به ماشین امضاء و تأیید سیاست‌های اجرایی مسئولان می‌شوند و مسئولان و مدیران اجرایی برای اینکه نظر آنها را جلب کنند و به گونه‌ای آنها را در تصمیم‌گیری‌های خود سهیم کنند، آنها را مسئول تحقیقات یا پروژه‌هایی می‌کنند که حتی این هم در عرصه عمل و اجرا، چندان مورد توجه و اهتمام و اجرا قرار نمی‌گیرد.</p>	<p>غلبه خواست و اراده مسئولان اجرایی حاضر در شورا بر نظر شخصیت‌های فکری</p>	<p>چالش</p>
<p>https://b2n.ir/q90461 یاسر عسگری</p>	<p>در حال حاضر شورای عالی، مراکز وابسته زیادی دارد، که عملکرد آنها نیز مورد سؤال و انتقاد است. متأسفانه مسأله‌ای که از آن غفلت می‌شود نظارت شورا بر نهادهای وابسته به این نهاد است. الآن نهادهایی؛ چون جهاد دانشگاهی، فرهنگستان علوم، فرهنگستان هنر، فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی، فرهنگستان علوم پزشکی، سازمان سمت و... از جمله زیرمجموعه‌های این شورا محسوب می‌شوند، لذا سؤال جدی این است که آیا تاکنون بر فعالیت‌های آنها نظارتی صورت گرفته است یا خیر؟ و چه آسیب‌شناسی‌هایی از این فرهنگستان‌ها شده است؟ برای مثال تا قبل از فتنه پس از انتخابات سال ۱۳۸۸، نگارنده هیچ انتقاد و نظارتی بر عمل کرد فرهنگستان هنر، که زیر نظر آقای مهندس میرحسین موسوی اداره می‌شد، ندیده است و چون نقدی نشده بود، نه تنها در این مورد، بلکه بر عمل کرد دیگر فرهنگستان‌ها و نهادهای وابسته به این شورا نیز نظارتی نشده است. غیر</p>	<p>غفلت شورا از نظارت بر نهادها و موسسات وابسته</p>	<p>چالش</p>

	<p>از فرهنگستان زبان و ادب فارسی، که آن هم اگر اهمیت زبان فارسی و تهاجم فرهنگی غرب نبود، به سرنوشت بقیه فرهنگستان ها دچار می شد. سازمان سمت (سازمان مطالعه و تدوین کتاب های علوم انسانی) نیز از مجموعه نهادهای وابسته به شورا است که غیر از عملکرد مناسب سال های اولیه انقلاب در زمینه انتشار کتاب های علوم انسانی اسلامی، هم اکنون کارنامه چندان قابل دفاعی ندارد و کتاب های کنونی این انتشارات، بیشتر ترجمه ای است. لذا اگر قرار بود کتاب های علوم انسانی مورد نیاز کشور ما، ترجمه ای از منابع غربی باشند، چه لزومی داشت که سازمان سمت شکل بگیرد؛ چرا که همین وظیفه را ناشران خصوصی دیگر، مانند نشر نی، چشمه، روزنه، طرح نو، ققنوس، نیلوفر و... نیز می توانستند انجام دهند.</p>		
<p>https://b2n.ir/q90461 یاسر عسگری</p>	<p>در حال حاضر، شورای عالی انقلاب فرهنگی برای خودش، وظیفه ای در زمینه نظارت بر عملکرد نهادهای فرهنگی و علمی کشور قائل نیست و معتقد است که این گونه کارها در حیطه نهادهای دیگری مانند مجلس شورای اسلامی و سازمان بازرسی کشور است. لذا عملکرد این نهاد را در عرصه نظارت بسیار ضعیف است و به همین جهت، بسیاری از دستگاه ها و مسئولان فرهنگی به راحتی این شورا را دور می زنند و بدان پاسخ گو نیستند. البته ممکن است خود شورا به صورت مستقیم وارد عرصه نظارت در این زمینه نشود و حتی می تواند درخواست نظارت و بررسی عملکرد این مجموعه ها را به نهادهای مسئول - با استفاده از کارشناسان خبره فرهنگی، علمی و آموزشی و... - بدهد.</p>	<p>قائل نبودن شورا به شان نظارتی خودش</p>	<p>چالش</p>
<p>https://b2n.ir/q90461 یاسر عسگری</p>	<p>تجربه دو دهه اخیر نشان داده است که برخی از اعضا وقت لازم را برای این شورا اختصاص نمی دهند و همین کم کاری و کم توجهی برخی از اعضا، از کارآیی شورا کاسته است. این نکته مورد انتقاد رهبر معظم انقلاب نیز قرار گرفته و معظم له گلایه می کنند، که چرا برخی از اعضا وقت کافی برای شورا می گذارند و وقت اصلی شان را در</p>	<p>عدم اختصاص وقت کافی توسط اعضا</p>	<p>چالش</p>

	<p>جاهای دیگر صرف می کنند. لذا باید مدیران و شخصیت های چند شغله و کم انگیزه از عضویت در شورا کنار زده شوند؛ چرا که چنین شورایی نیاز به افرادی متخصص، دلسوز و پرانگیزه دارد. افراد مسن و کم انگیزه که فرصت چندانی برای فکر و رصد مشکلات فرهنگی، فکری و اجتماعی کشور ندارند، نمی توانند در شورا تأثیرگذار بوده و برای کشور و جهان اسلام سیاست گذاری کنند.</p>		
<p>https://b2n.ir/p94571 عبدالحسین خسروپناه</p>	<p>بعد سوم نیز «منابع انسانی» است. بسیاری از اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی اساساً فرصت خالی برای وقت گذاشتن حتی برای شرکت در جلسات این شورا را هم ندارند زیرا به جز عضویت در این شورا، چندین شغل و کار دیگر دارند و با این روند طبیعی است که تحولی در عرصه فرهنگی اتفاق نیفتد. وی افزود: متأسفانه برخی روسای کمیسیون های شورا فقط در همان دو ساعت مقرر جهت حضور در جلسات، برای این شورا وقت می گذارند.</p>		
<p>https://b2n.ir/i76259 بیانیه جنبش عدالتخواه دانشجویی</p>	<p>حضور اعضای حقوقی در جلسات تبدیل به حضوری تشریفاتی، جهت رفع خستگی ناشی از فشار کارهای سازمان متبوعه، و بی اهمیت شده است. نه هماهنگی درستی صورت می گیرد نه نیازی می بینند!</p>	<p>کم کاری اعضای حقوقی در مسائل و جلسات شورا</p>	<p>چالش</p>
<p>http://seda.ir/sh/?3560701 ادریس راموز</p>	<p>شورا نسبت به مصوبات خود پاسخگو نیست. چرا اعضای این شورا با محض خروج از شورا، منتقد عملکرد شورا می شوند؟! </p>	<p>پاسخگو نبودن اعضا</p>	<p>چالش</p>
<p>https://b2n.ir/i76259 بیانیه جنبش عدالتخواه دانشجویی</p>	<p>دبیرخانه شورا علی رغم رشد، هنوز بسیار کم کار و کم تحرک است. دستور کارهای جدی در مورد مسائل کلان اجتماعی و فرهنگی و علمی در شورا مطرح نمی شود یا دبیرخانه پیگیری مصوبات را یا انجام نمی دهد، یا نمی تواند انجام دهد. و مسئله های شورا را به سمت مسائل جزئی و بی اهمیت سوق می دهد.</p>	<p>ضعف دبیرخانه شورا</p>	<p>چالش</p>

<p>https://b2n.ir/q90461 ياسر عسگري</p>	<p>در حال حاضر یکی از مشکلاتی که در مورد شورا وجود دارد، ضعف دبیرخانه شورا در برقراری ارتباط، به کارگیری از ظرفیت نخبگان کشور، خود شورا و اعضای آن است. گویا دبیرخانه شورا نتوانسته است از پتانسیل واقعی اعضای شورا و مراکز تحقیقاتی کشور استفاده کند و خودش با راه اندازی مرکز مطالعات راهبردی، پژوهشکده مستقلی شده است. لذا نه تنها از دیگر ظرفیت ها استفاده نکرده، بلکه خودش هم یک نهاد جدیدی را در این زمینه ایجاد کرده که مشخص نیست تا چه حد می تواند در کار او تأثیرگذار باشد و تا چه حد ظرفیت علمی چنین امری را دارد</p>	<p>ضعف شورا در برقراری ارتباط با ظرفیت های نخبگانی</p>	<p>چالش</p>
<p>https://b2n.ir/p94571 عبدالحسين خسروپناه</p>	<p>بعد دوم به «ساختار» ناقص شورا باز می گردد که به همین خاطر ارتباط ستادها با صف منقطع است.</p>	<p>ساختار ناقص و انقطاع ارتباط ستاد با صف</p>	<p>چالش</p>
<p>http://fna.ir/1or2qm سعيدرضا عاملي</p>	<p>باید تصمیمات و مصوبات تا مرحله اجرا دنبال شود. باید در فضای عمومی و فضای نهادی کشور این نگاه و احساس تقویت شود که مصوباتی که در شورای عالی انقلاب فرهنگی صورت می گیرد فقط در قالب حرف نیست، بلکه مصوباتی است که با پیگیری دبیرخانه شورای عالی فرهنگی و تذکر و نظارت قوه قضائیه به مرحله اجرا می رسد. اساسا مشروعیت و اعتبار قانون در اجرایی شدن آن است.</p>	<p>لزوم پیگیری مصوبات شورا توسط دبیرخانه</p>	<p>چالش</p>
<p>http://fna.ir/644h8 عباس بیات</p>	<p>اولین چالش این است که این شوراها چگونه با هم ارتباط پیدا می کنند و چه نسبتی با هم دارند؟! در واقع لفظ «عالی» چگونه تفسیر می شود؟ ضمن اینکه لازم است مجلس شورای اسلامی تعدد و تکثر شورای های تصمیم گیر در کشور را ساماندهی کند شایسته است حدودی قانونی برای به کارگیری لفظ «شورای عالی» را نیز تعیین کند. به جز این مناقشه لفظی، شکلی و ساختاری، موضوع و سطح تصمیم گیری و سیاست گذاری هر یک از این شوراها در چه نسبتی با شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار می گیرد؟ آیا تفاوت این شوراها این است که اعضا در زمان و مکان متفاوتی و یا تحت عناوین متفاوتی تشکیل جلسه می دهند؟</p>	<p>افزایش بی حساب و کتاب شوراهای عالی و معلوم نبودن نسبت آنها با یکدیگر</p>	<p>چالش</p>

<p>http://fna.ir/1ouiu8</p>	<p>با توجه به هم‌پوشانی یا اشتراک برخی موضوعات مطرح شده در شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی فضای مجازی، مقرر شد کارگروه مشترکی برای همفکری و همکاری در خصوص این موضوعات تشکیل شود.</p>	<p>اشتراک موضوعی شورای عالی انقلاب فرهنگی با شورای عالی فضای مجازی</p>	<p>چالش</p>
<p>http://fna.ir/644h8 عباس بیات</p>	<p>آیا نمی‌توان این شوراها را برش موضوعی از شورای عالی انقلاب فرهنگی قلمداد کرد؟ به نظر می‌رسد مذاقه در اعضا، مأموریت، دستور کار و سوابق این شوراها چنین برداشتی را تأیید می‌کند. ظرفیت این مقاله امکان پرداختن و بررسی به جزئیات بیشتر را نمی‌دهد و فرصت دیگری را می‌طلبد اما سوابق نشان می‌دهد عموماً این شوراها با حضور رئیس جمهور تشکیل نمی‌شود و یا به ندرت و با فاصله زمانی زیاد تشکیل می‌شود؛ در چنین شرایطی سطح حضور وزیران نیز کاهش پیدا کرده و در واقع این شوراهای عالی به شوراهای حداکثر بالادستی یک وزارتخانه تبدیل شده‌اند و توان کار فرابخشی و ملی و همچنین پرداختن به دستورات فرا دستگاهی را کمتر دارند و یا اصلاً ندارند و اگر هم چنین موضوعات بخواهد طرح گردد طبیعتاً در صلاحیت شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار خواهد گرفت. اینجا یک اشکال حکمرانی وجود دارد. موازی کاری، شکستن خط واحد سیاست‌گذاری، فرار از پاسخگویی، عدم شفافیت، طولانی شدن فرایندهای تصویب و نظارت و... در این شرایط موج می‌زند. مسئله وقتی بغرنج‌تر می‌شود که شوراهای معین و تخصصی شورای عالی انقلاب فرهنگی و یا شوراهای مصوب پیگیری اسناد را نیز وارد معادله کنید. «شورای تحول و نوسازی نظام آموزشی کشور»، «شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی»، «ستاد نقشه جامع علمی کشور» و... شوراهایی است با همان حیطه موضوعی شوراهای عالی که در ذیل شورای عالی انقلاب فرهنگی شکل گرفته است. دبیرخانه و کمیسیون‌های شورای عالی انقلابی فرهنگی و دبیرخانه هر یک از شوراهای عالی را نیز اگر در تحلیل اضافه کنیم آنگاه حل نشدن و یا بغرنج‌تر شدن موضوعاتی مثل تحول در آموزش و پرورش، کنکور و ده‌ها مسئله دیگر کشور در</p>	<p>همپوشانی کارکردی و اعضای دیگر شوراهای عالی با شورای عالی انقلاب فرهنگی و مخدوش کردن سیاست‌گذاری یکپارچه</p>	<p>چالش</p>

	<p>حوزه تربیت، آموزش، علم و فناوری پاسخی واضح و صریح پیدا می‌کند. کاملاً مشخص است که باید دست به انضمام، ادغام و یا انحلال این شوراها زد. بازسازی انقلابی ساختارهای فرهنگی بدون چنین اقدامات و تحولات بنیانی معنی پیدا نمی‌کند.</p> <p>با مراجعه به قانون تشکیل شوراهای مذکور و فهرست کردن اعضا به سادگی مشخص می‌شود اعضای این شوراها تقریباً تناظر یک به یک با اعضای حقوقی شورای عالی انقلاب فرهنگی دارد. همچنین اعضای این سه شورا در تناظر یک به یک در جدول یک نشان داده شده است. همان‌گونه که گفته شد گویا هر بار برشی از اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی در موضوعی خاص تشکیل یک شورای عالی را می‌دهند. لفظ «شورای عالی» وقتی معنی پیدا می‌کند که موضوعات و دستور کار و اعضا فرابخشی باشد.</p> <p>موضوع تربیت، آموزش، تربیت نیروی انسانی و علم را باید در یک ساختار یکپارچه دید، وزارت آموزش عمومی و آموزش عالی در تعداد قابل توجهی از کشورها یکی هستند، اما در کشور ما برای سیاست‌گذاری که ذاتاً امری فرابخشی است شوراهای مجزا تشکیل شده است! در این شرایط است که مسئله هدایت تحصیلی، کنکور و خیلی از مسائل دیگر حل نمی‌شوند و هر بار بخشی از موضوع پیگیری می‌شود و عمدتاً نیز تجویزات و اقدامات اشتباه رخ می‌دهد. همچنین آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای و تربیت نیروی متخصص در کشور وابسته به آموزش عمومی و عالی است. تعدد مراکز و شوراهای سیاست‌گذار چه به صورت طولی و چه به صورت عرضی شایسته نیست، پیشرفت متضمن سیاست‌گذاری یکپارچه است. لذا ضمن حل مسئله ارتباط طولی این شوراها با شورای عالی انقلاب فرهنگی باید در بازسازی ساختارهای فرهنگی، مسئله ارتباط عرضی نیز حل شود و این شوراها در هم ادغام شوند.</p>		
<p>https://b2n.ir/m71434 سعیدرضا عاملی</p>	<p>مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی بر حسب آیین نامه باید توسط رئیس جمهور ابلاغ شود و هیچ راه‌گزینی نیست. قبل از مصوبه، معمولاً دستورات شورای عالی با هماهنگی</p>	<p>تنها راه ابلاغ مصوبات، رئیس جمهوری</p>	<p>چالش</p>

	<p>ریاست شورای عالی انقلاب فرهنگی در دستور قرار می گیرد. باید گفت به پیشنهاد اعضای محترم حقیقی و حقوقی شورای عالی، دستورات جلسه پیشنهاد می شود اما بعد از اینکه دستور جلسه تبدیل به مصوبه شد، باید ابلاغ شود. علت اینکه در بعضی از دوره ها مصوبات ابلاغ نمی شود این است که رئیس جمهور بعد از نهایی شدن دستور به دستگاه‌های دیگر برای نظر خواهی ارجاع می دهد و اگر جایی مخالفت کند، نسبت به ابلاغش اقدامی صورت نمی گیرد. در این دوره نزدیک ۲۰ مصوبه از ۳۰ مصوبه ابلاغ نشده را رئیس جمهور محترم ابلاغ کردند</p>		
<p>http://fna.ir/644h8 عباس بیات</p>	<p>یکی از موضوعات مهم ارتباط شورای عالی انقلاب فرهنگی با مردم است، حلقه‌های میانی و جریان‌های مردمی باید در فرایند تصمیم‌سازی، جاری سازی و نظارت برای شورای عالی انقلاب فرهنگی نقش پیدا کنند. به نظر می‌رسد بخشی از کرسی‌ها و اعضای کمیسیون‌های تخصصی و شوراهای اقماری شورای عالی انقلاب فرهنگی را می‌توان و باید از نمایندگان جریان‌های مردمی و حلقه‌های میانی انتخاب کرد که خود نیازمند تأمل و تعمق بیشتر و طراحی سازوکارهای دقیق‌تری می‌باشد.</p>	<p>لزوم ارتباط شورا با حلقه‌های میانی و جریان‌های مردمی</p>	<p>راهبرد</p>
<p>https://b2n.ir/q90461 یاسر عسگری</p>	<p>به نظر می‌رسد اولین، کاری که باید در این شورا صورت بگیرد، ارزیابی و تحلیل نظرات همه اعضای شورا طی این سه دهه است؛ چرا که هر کدام از این‌ها از گروه‌ها، گرایش‌ها و سلاقی مختلف سیاسی، فرهنگی و فکری کشور بودند، که اگر این نظرسنجی تحلیلی به درستی و جامعیت انجام شود، قطعاً پیشنهادات ارزشمندی ارائه خواهند داد و اما از آنجا که ممکن است اعضای شورا آن‌طور که باید از ظرفیت‌های شورا مطلع نباشند، باید به ظرفیت‌های شورا از منظر بیرونی هم نگریم و از بدنه نخبگان دیگر هم استفاده کرد.</p>	<p>ارزیابی و تحلیل نظرات اعضای شورا در طول چهار دهه گذشته</p>	<p>راهبرد</p>

<p>https://b2n.ir/q90461 ياسر عسگری</p>	<p>شورا باید نگاه کمیت گرا و مکانیکی (مهندسی) و قالبی خود را از مسائل و پدیده های فرهنگی و اجتماعی تغییر داده، به مسایل بنیادی تر و لایه های معرفتی، توجه بیشتری کند و ابعاد فرم زدایی و قالب شکنی را در برنامه های خویش به کار ببرد، که در همین زمینه یکی از اعضای سابق شورا می گوید: «به رغم این که مفاهیم (خلاقیت، فرم شکنی و آزادی اندیشه) در شورای عالی انقلاب فرهنگی ورود پیدا کرده اند، روح و جوهر و محتوا و مبانی فلسفی و مولفه های نظری و ملزومات نظری آنها ورود پیدا نکرده است. هنوز ما اسیر یک سری قالب ها هستیم و با این شکل گرایی به مقصد نمی رسیم. کمیت گرایی، آفت نگاه محتوایی خلاق و آزاد اندیشانه به معرفت است و هنوز نتوانسته ایم از این تارهای عنکبوتی، خلاص شویم</p>	<p>کنار گذاشتن نگاه کمیت گرا و مکانیکی و لزوم توجه به مسائل بنیادی و لایه های معرفتی</p>	<p>راهنبرد</p>
<p>https://b2n.ir/q90461 ياسر عسگری</p>	<p>نگاه تدافعی و واکنشی در شورا باید به نگاه تهاجمی، تبلیغی یا تبیینی در عرصه فرهنگ تبدیل شود. چرا ما باید همیشه منتظر تهاجم فرهنگی غرب باشیم تا بتوانیم جواب گوی آنها باشیم؟ در حالی که گفتمان انقلاب اسلامی، طرحی برای تهاجم فرهنگی و فکری به غرب سکولار است. لذا شورای عالی باید این رویکرد را در دستور کار خود قرار دهد و شجاعانه وارد طرح مسائل جدید و بین المللی شده و نظرات خویش را در عرصه فکر و فرهنگ بیان کند. ضمن این که باید برای نهادینه کردن این تهاجم، طرح و برنامه داشته باشد و به صورت احساسی و عجولانه وارد عمل نشود. البته باید به وجوه معرفت شناسی و نرم افزاری فرهنگ و اندیشه غرب هم توجه کند و سامانه معرفت شناسی این تهاجم و تبلیغ فرهنگی را ساماندهی کند.</p>	<p>تبدیل نگاه تدافعی به رویکرد تهاجمی در برابر فرهنگ غرب و اتخاذ روش فعالانه نسبت به مسائل جدید و بین المللی</p>	<p>راهنبرد</p>
<p>https://b2n.ir/m71434 سعیدرضا عاملی</p>	<p>نگاه اصلی شورای عالی انقلاب فرهنگی در دوره تحول بر مسائل اساسی جامعه است و باید با شناسایی مشکلات جامعه، درصدد رفع آن ها بر آیم. بنیادی ترین عنصر تمدن اسلامی، عدالت است که رهبری معظم در ملاقات خود با دولت تاکید بر پیوست عدالت</p>	<p>حل آسیب های اجتماعی با نگاه عدالت گرایانه</p>	<p>راهنبرد</p>

	<p>داشتند. عدالت را باید با سیستم، الگوریتم، هوش مصنوعی و مقدم بر همه اینها با روحیه الهی و انقلابی باید محقق کرد تا بتواند برای همه اقشار جامعه از طریق نظام هوشمند تامین اجتماعی را فراهم نمود و اطمینان حاصل کرد، که نیازمندی در جامعه تنها نیست و مورد حمایت است. لذا شورای عالی انقلاب فرهنگی نگاهش به آسیب های اجتماعی با ایجاد راه حل های مناسب است. مشکلاتی از جمله طلاق، خانواده های تک سرپرست، مواد مخدر و... در جامعه وجود دارد.</p>		
<p>https://b2n.ir/r10013 محسن جوهری</p>	<p>اگر قرار باشد نهنگ ها، نهنگ بمانند باید زمینه ارتباط آن ها با آب های آزاد را فراهم کرد. یکی از مهم ترین بایسته های پیش روی شورای عالی انقلاب فرهنگی، مرتبط کردن این نهاد با آب های اقیانوس «نا» آرام مسائل فرهنگی انقلاب است. به نظر می رسد که این جمله از دکتر سعیدرضا عاملی، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در برنامه تلویزیونی دست خط به خوبی اوضاع بغرنج این نهاد را از حیث ارتباط با مسائل جدی انقلاب نشان دهد: «از زمانی که به شورای عالی ورود کردم مصوبات ۳۵ سال گذشته را مرور کردم تا جنس این مصوبات را بدانیم. از ۲ هزار و ۳۰۰ مصوبه که شورا در این ۳۵ سال داشت هزار و ۴۰۰ مورد آن تصویب جایگاه افراد در پست های مختلف بوده است یا مثلاً تأیید روسای دانشگاه های کشور در دستور کار بوده است.» بر این اساس به نظر می رسد که نخستین شرط ایجاد حیات و پویایی در شورای عالی انقلاب فرهنگی آن است که این نهاد بالادستی خود را در معرض پاسخگویی به نیازهای روز انقلاب در حوزه فرهنگ قرار دهد و از پرداختن به موضوعات کم اهمیت پرهیز کند. مسلماً حوزه های درگیری شورا با مسائل واقعی انقلاب نیز بسیار متکثر خواهد بود و این مجموعه باید بتواند مسائل پیش رو را به خوبی اولویت بندی کرده و حل آن ها را در دستور فعالیت های خود قرار دهد.</p>	<p>شرط پویایی شورا، قرار گرفتن در معرض پاسخگویی به نیازهای روز انقلاب</p>	<p>راهبرد</p>

<p>https://b2n.ir/r10013</p> <p>محسن جوهری</p>	<p>اگر دیوارهای تنگ و محصور آکواریوم شیشه‌ای شورای عالی انقلاب فرهنگی به روی آب‌های «نا» آرام مسائل فرهنگی انقلاب باز شود آن وقت بیش از پیش معضل ضعف بدنه کارشناسی شورا در حوزه اندیشه ورزی احساس خواهد شد. نکته حائز اهمیت آن است که پاسخگویی متقن به انبوه مسائل پیش روی شورا نیازمند آن است که دبیرخانه این مجموعه ارتباطی دائم و مستمر با انبوهی از پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی سطح کشور داشته باشد نه این که به نتایج حاصل از بررسی‌های زیرمجموعه‌های پژوهشی خود اکتفا نماید. با برقراری ارتباط بین شورای عالی انقلاب فرهنگی و مجموعه‌های دانش بنیان کشور در حوزه علوم انسانی، امید آن وجود دارد که از سویی فعالیت‌های علمی اندیشکده‌های به سمت مسائل انقلاب جهت‌دهی شوند و از سوی دیگر اعضای فرهیخته و صاحب‌نظر شورا با دسترسی به نتایج منقح شده نظرات کارشناسی بتوانند به بهترین پاسخ‌ها برای مسائل پیش روی انقلاب دست یابند.</p>	<p>نیازمندی دبیرخانه شورا به ارتباط مستمر با پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی</p>	<p>راهکار</p>
<p>https://b2n.ir/r10013</p> <p>محسن جوهری</p>	<p>تجربه سال‌های گذشته به‌خوبی مشخص کرده است که صرف بیان این موضوع که مصوبات شورای عالی لازم‌الاجراست کافی نیست و باید مکانیسم دقیقی برای نحوه اجرایی شدن مصوبات این شورا طراحی شود تا ثمرات عینی تصمیمات این نهاد فرهنگی در واقعیت اجتماعی کشور و سر سفره مصرف فرهنگی جامعه ایرانی حس شود. مکانیسم مذکور باید به نحوی باشد که ابزارهای تشویقی و تنبیهی دقیقی را برای پیگیری تصمیمات این نهاد تدارک ببیند. محوریت یافتن نقش شورای عالی انقلاب فرهنگی در تخصیص بودجه نهادهای مختلف فرهنگی کشور می‌تواند یکی از مسیرهای مذکور در راستای ایجاد ضمانت اجرایی برای تصمیمات این سازمان محسوب شود.</p>	<p>محوریت یافتن شورا در تخصیص بودجه نهادهای فرهنگی</p>	<p>راهکار</p>

<p>http://fna.ir/644h8 عباس بیات</p>	<p>برای ارتباط، انضمام و یا ادغام این شوراهای استراتژی‌های متفاوتی را می‌توان در نظر گرفت. در یک طرح، ادغام را ابتدا به صورت عرضی می‌توان انجام داد و سپس ارتباط و انضمام طولی شورای جدید با شورای عالی انقلاب فرهنگی را برقرار کرد. به عنوان مثال شورای عالی آموزش و پرورش و شورای عالی عتف را در هم ادغام کرد و سپس از طریق انتخاب دبیرکل و اعضای حقیقی و انتخابی شورای جدید (بهتر است تعدادی از اعضای حقیقی شورای عالی انقلاب فرهنگی انتخاب شوند) توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی، انضمام و ارتباط طولی را شکل بگیرد. این پیشنهاد می‌تواند به عنوان لایحه از طرف دولت برای تصویب در مجلس شورای اسلامی محقق گردد. در طرح دیگر می‌توان ادغام شوراهای به صورت طولی و در ذیل شورای عالی انقلاب فرهنگی صورت گیرد. در این طرح در واقع شوراهای عالی در نقش کمیسیون‌های تخصصی و موضوعی شورای عالی انقلاب فرهنگی ظاهر خواهند شد. در این مدل می‌توان به منظور انعکاس و طرح دیدگاه‌های تخصصی و استفاده کارشناسی از ظرفیت دستگاه‌های ذی‌ربط، دبیرخانه کمیسیون‌های تخصصی در ذیل هر وزارتخانه مرتبط قرار گیرد. اینکه کدام طرحی برای ارتباط و یا ادغام این شوراهای در شورای عالی انقلاب فرهنگی مناسب‌تر است جای بررسی بیشتری دارد. اما حداقلی‌ترین گام این است که انتخاب دبیرکل و تعدادی از اعضای حقیقی و انتخابی این شوراهای از مسیر شورای عالی انقلاب فرهنگی بگذرد.</p>	<p>لزوم بازنگری در شیوه ارتباط یا ادغام شوراهای عالی دیگری که از نظر موضوعی اشتراکاتی با شورای عالی انقلاب فرهنگی دارند</p>	<p>راهکار</p>
<p>http://fna.ir/644h8 عباس بیات</p>	<p>یکی از نیازها و خلاءهای شورای عالی انقلاب فرهنگی بازویی برای سنجش وضعیت کشور در عرصه‌های تربیت، آموزش و علم و فناوری می‌باشد. این مرکز با تمرکز بر شاخص‌های کیفی و گزارش عمومی و پیگیری از دستگاه‌های مسئول می‌تواند بر تغییر فرایندها نیز اثرگذار باشد. هر سه نظام آموزش عمومی، عالی و حرفه‌ای در ساختار خود بخش سنجش و ارزیابی دارند و تجمیع این تجارب در این نهاد جدید می‌تواند کمک کننده باشد و سنجش شایستگی را تحقق بخشد. البته به شرط اینکه دستگاه‌های ذی‌ربط نیز</p>	<p>ایجاد مرکز سنجش و پایش یادگیری و رشد علم و فناوری کشور</p>	<p>راهکار</p>

	<p>ملزم به تغییر شاخص‌ها در ارزشیابی‌های خُرد و فردی باشند و نظام استخدام و گزینش و به‌کارگیری نیروی انسانی نیز از این شاخص‌های کیفی پیروی کند. در این شرایط امید می‌رود به مرور زمان شرایطی برای بازسازی سازمان سنجش آموزش کشور که جز با تغییر ماهیت و انحلال ممکن نیست فراهم گردد. چرخش از «مرکز برگزاری آزمون ورودی به دانشگاه» به «مرکز سنجش و پایش یادگیری و رشد علم و فناوری کشور» و انحلال و ادغام آن در نهاد سنجش ملی ذیل شورای عالی انقلاب فرهنگی شاید پایان بخش کنکور به سبک حاضر باشد.</p>		
<p>http://fna.ir/644h8 عباس بیات</p>	<p>علاوه بر ساختارها لازم است رویکرد تلفیقی در تدوین و بازنگری اسناد تحولی و بالادستی نیز مورد توجه قرار گیرد. اسناد حوزه تربیت، آموزش، علم و فناوری باید یکپارچه و منبعث از فلسفه و مبانی یکسان و دارای راهبردهای هم‌افزا و مکمل باشند. شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌تواند در دوره جدید خود در ارتقاء و بروزآوری این اسناد برقراری ارتباط و انسجام و یکپارچگی بیشتر آنها را مد نظر قرار دهد.</p>	<p>لزوم لحاظ رویکرد تلفیقی در تدوین و بازنگری اسناد</p>	<p>راهکار</p>
<p>http://fna.ir/4wmcw علیرضا معاف</p>	<p>یکی از وظایف دبیرخانه شورا گره‌زدن زلف فکر اهل اندیشه با عمل مدیران فرهنگی است که این اقدام نیازمند یک برنامه‌ریزی و طراحی دبیرخانه‌ای است: توضیح آنکه فیلسوفان نظام‌ساز و عالمان موگد، خود در بند معرفی نظام فلسفی خویش نیستند. آنها غالباً انبوهی از مطالب را، در آثاری متعدد، در نظم و نسقی ابتدائی، ارائه می‌کنند بی‌آنکه مسائلی را که سازه اصلی نظام فرهنگی و اجتماعی و سیاسی را تشکیل می‌دهند از سایر مسائل متمایز کنند و نقش آنها را در سازه مذکور مشخص نمایند. آنها بیشتر به اثبات مدعیات فلسفی و مقدمات نظری اهتمام دارند و کمتر به نظام‌بخشی آنها می‌پردازند. چرا که آنها خود را با مخاطبان خاص روبرو می‌دانند: مخاطبانی که هم صاحب‌نظرند، هم از اطلاعات وسیع فلسفی برخوردارند، هم با رأی یا آراء مشهور در هر مسئله‌ای آشنایند و هم نحوه اثبات یا نفی آن را می‌دانند، به‌طوری که درک درست آراء آنها و تصویر دقیق</p>	<p>پیوند زدن افکار اهالی اندیشه با عمل مدیران فرهنگی توسط دبیرخانه شورا</p>	<p>راهکار</p>

	<p>نظامشان برای چنین مخاطبانی میسر است، نه برای دیگران. با این اوصاف، برای تبدیل این گزاره‌ها و مفاهیم ذهنی، انتزاعی و محض به گزاره‌های کاربردی برای مدیران فرهنگی و تربیتی کشور نیازمند عناصری هستیم که به معرفی و بسط نظام فکری آن‌ها پردازند. البته کسی که به معرفی نظام اهل اندیشه می‌پردازد باید اولاً، مسائل اصلی را، که مقوم نظام‌اند، از مسائل فرعی تفکیک کند؛ ثانیاً، مسائل فرعی را حذف کند؛ ثالثاً، رابطه مسائل اصلی را با یکدیگر و نیز میزان اهمیت هر یک را مشخص کند تا بدین نحو سازه اصلی نظام آشکار شود؛ رابعاً، بیشتر به تصویر مدعیات اهتمام داشته باشد تا به اثبات و استدلال بر آنها و خامساً، مخاطبان غیر صاحب‌نظر را هم مدنظر قرار دهد. در حقیقت، مباحث فلسفی را غربال و حاصل آن را در نظمی نو و به زبانی ساده‌تر ارائه می‌کند تا برای مدیرانی که متأسفانه توان و یا وقت و حوصله اندیشیدن را ندارند قابل استفاده شود.</p>		
	<p>یکی از مخاطراتی که نظم عمومی جامعه را - که از طریق قانون تأمین شده و میشود - تهدید میکند؛ ورود شورای عالی انقلاب فرهنگی به موضوعاتی است که با مقولات فرهنگی ارتباطی ندارد؛ که در این صورت، شورای عالی انقلاب فرهنگی و مجلس شورای اسلامی در عرض یکدیگر قرار خواهند گرفت و این امر، فلسفه‌ی وجودی قوه‌ی مقننه و قائم به شخص بودن صلاحیت تقنینی در آن از بین خواهد برد. در این راستا، فارغ از مباحث طرح شده، اولین پیشنهادی که طرح میگردد؛ این است که حدود صلاحیتهای شورای عالی انقلاب فرهنگی، به طور حصری و به گون‌های که هم عرض قوه‌ی مقننه قرار نگیرد؛ تعیین گردد؛ که تحقق این مهم میبایست با توجه به ماهیت حکومتی بودن شورا و از طریق مجاری قوه مقننه باشد</p>	<p>تعیین حدود صلاحیت شورا</p>	<p>راهکار</p>
<p>https://sccr.ir/news/4726/1</p>	<p>از آنجا که ماهیت فعالیت های شورای عالی انقلاب فرهنگی، بیشتر از نوع سیاستگذاری و برنامه ریزی است، لازم است که مجلس شورای اسلامی ضمن بهره-گیری از مصوبات شورای عالی که مبتنی بر خرد جمعی نخبگان کشور است، از ظرفیت-های قانونگذاری</p>	<p>تبدیل اسناد و مصوبات شورای عالی به قانون</p>	<p>راهکار</p>

	<p>خود استفاده نموده و مصوبات را به قانون تبدیل نماید. بی شک همراهی دولت در ارائه لوایح مرتبط و تأمین اعتبارات مورد نیاز اجرای قوانین و مصوبات، نقش جدی در اجرایی شدن قوانین دارد.</p>		
<p>http://fna.ir/644h8 عباس بیات</p>	<p>شورای عالی انقلاب فرهنگی تاکنون چندین سند راهبردی در حوزه علم، تربیت و فرهنگ تدوین، تصویب و ابلاغ کرده است. جایگاه این اسناد در بین هرم قوانین و سیاست‌های کلی مشخص نیست. در مورد سیاست‌های کلی ابلاغی رهبر معظم انقلاب اسلامی مجلس و شورای نگهبان موظف شده‌اند در چارچوب سیاست‌های کلی مصوب قانون‌گذاری کنند و شورای نگهبان با کمک مجمع تشخیص مصلحت نظام عدم مغایرت قوانین مصوب مجلس را بررسی می‌کند. همین نسبت به صورت صریح و شفاف باید بین شورای عالی انقلاب فرهنگی و مجلس در مورد اسناد کلان و تحولی برقرار گردد و شورای نگهبان نیز عدم مغایرت قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی را با اسناد کلان تحولی بررسی کند و در صورت نیاز نظر شورای عالی انقلاب را کسب کند. البته صرفاً نیز نباید به عدم مغایرت قوانین مصوب اکتفا کرد بلکه نیاز است سازوکاری برای تصویب زمان‌مند قوانین مورد نیاز برای دستیابی به اهداف اسناد نیز تدوین و طراحی گردد.</p>	<p>لزوم قانونگذاری مجلس و شورای نگهبان طبق اسناد شورا</p>	<p>راهکار</p>
<p>https://b2n.ir/j76259 بیانیه جنبش عدالتخواه دانشجویی</p>	<p>بایستی اعضای حقوقی به دبیرخانه نسبت به عملکردشان پاسخ گو بوده و این امکان برای دبیرخانه به وجود آید که بتواند در حوزه‌های مربوطه علاوه بر بررسی برنامه‌ها و عملکردها، فرد حقوقی ملزم به تدوین گزارش باشد و قدرت نظارت، بازخواست و تنبیه متخلفین از مصوبات شورا به وجود بیاید.</p>	<p>پاسخگو نمودن اعضای حقوقی در مقابل شورا</p>	<p>راهکار</p>
<p>https://b2n.ir/j76259 بیانیه جنبش عدالتخواه دانشجویی</p>	<p>جلسات شورای عالی انقلاب فرهنگی جهت اطلاع فعالان فرهنگی و اندیشمندان و عموم مردم، به صورت زنده از رادیو پخش شود و مصوبات آن منتشر گردد. مگر جلسات و مصوبات بسیار محدود محرمانه. زدودن دیوان سالاری و تکنوکراسی بر عرصه‌ی فرهنگ</p>	<p>رسانه‌ای کردن جلسات شورا</p>	<p>راهکار</p>

	<p>و ارتباط مستقیم با فعالان مردمی و خودجوش جبهه فرهنگی انقلاب و تبدیل آن‌ها به بازوی نظام در پیشبرد اهداف فرهنگی از مواردی است که زمینه‌های برنامه ریزی آن باید از دل شورا بجوشد.</p>		
<p>https://b2n.ir/j76259 بیانیه جنبش عدالتخواه دانشجویی</p>	<p>تلاش جدی و موثر در «ساماندهی تبلیغات دینی» و وجود ده‌ها سازمان همسو و موازی در این حوزه در دستور کار شورا قرار بگیرد.</p>	<p>سازماندهی نهادهای تبلیغات دینی</p>	<p>راهکار</p>

...پایان...